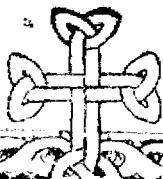

Anul LII.

N-rul 16-17

Arad, 15 Aprilie 1928

BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICASCA - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

No. 2018/1928

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului,
lenopolei și Hălmagiului precum și a părților anexate din Banatul-Timișan.

Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu
Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, înpreună cu salutarea noastră arhierească.

„Că de am muri împreună cu
Hristos, credem că vom și invia
împreună cu Dânsul“

(Rom. 6 v. 8)

Iubișii mei fii sufletești!

Sunt mândriat că bunul Dumnezeu m'a ajutat să vă adresez aceste pușine cuvinte la praznicul Sfintei Invieri. Sunt vesel că pot fi o verigă din lanțul mândru al vlădicilor, cari în cursul veacurilor au vestit adevărul lui Hristos moșilor și strămoșilor noștri. Smerenia mea, ca și înaintașii mei în scaunul episcopesc, sunt purtătorul de cuvânt al adevărurilor măntuitoare de suflet. Voesc a fi și trebuie să fiu penitru sufletele voasire arătătoare de cale bună, aşa cum cea diniță undă de apă cristalină dintr'un isvor de munte își croește drum la vale ca apoi toată apa să vină pe acel drum.

V'aduc aminte că pentru adevărul măntuirii trebuie să lupăm. Căci adevărul nu ni se îmbie și nu se primește ca o piesă de argint. Dacă pentru pâinea de toate zilele trebuie să muncim cu sudoarea feții, oare adevărul, și mai ales adevărul măntuitor de suflet, credem a-l dobândi fără muncă și trudă?

Sfântul Apostol Pavel ni cere ca dacă vom să înviem împreună cu Hristos, trebuie mai întâi să murim împreună cu Hristos. Oh, iubișii mei fii sufletești, care dintre noi poate să fie nepăsător față cu asemenea cuvinte?? Aceste cuvinte nu sunt de nepătruns. Ele nu cer dela noi altceva, decât să omorâm mădularele noastre cele de pe pământ, cum zice Sf. Pavel în epistola către Coloseni (3 v. 5). Ni se cere să nu fim pătimași, necurăți, stăpâniți de pofta reale și de patimi. Ni se cere să gândim cele de sus iar nu cele pământești. Ni se cere să răstignim pe omul cel vechiu, căci și Hristos s'a răstignit. Si dacă Hristos s'a răstignit, atunci faceți ca și: „omul cel vechiu“ din voi, să se răstignească. Până când omul nu se leaptă de egoismul său neinfrânat, adică până când nu se leaptă de persoana lui alintată de mândrie și dorință deșarte, până atunci rele de tot soiul vor amenința viața noastră.

Dar durere și iar durere, că omul în loc de a se leaptă de sine, voiește să stăpânească pe alții. Dacă s-ar cerceta pe sine ar vedea în fundul sufletului său o mulțime de reale de cari ar trebui să scape. Cine n'a ridicat în copilăria sa, o piatră înconjurate de pajisle? Sub piatră se puteau vedea o mulțime de gândaci, de jivini mici, pe cari nici nu bănuiai să

le găsești sub piatră. Ridică deci iubile creșline vălul de pe susletul tău și vei rămâne îngrozit de cele ce vei găsi acolo. Însă groaza ta va trece, făcând ce zice Sf. Pavel: trebuie să înmormântezi ființa ta cea veche spre a te bucura de înviere împreună cu Hristos. Alt cum praznicul Invierii nu este și nu poate să fie bucurie pentru tine.

Cei dintâi oameni când au auzit din gura Sf. Apostol Petru și a celorlalți Apostoli, că Dumnezeu a inviat pe Hristos, făcându-L Domn al tuturor, au întrebat: „Ce vom face bărbați frați”? (Fapte 2 v. 37). Cum vom sta deci noi nepăsători? Oh, nu! Noi vom trebui să facem tot ce ne să în putință ca să ascultăm cuvintele Sf. Pavel: „Că de am murit împreună cu Hristos, credem că vom și invia împreună cu Dânsul” (Rom. 6. v. 8).

Omul este cuprins de multă neliniște în viața lui. Abia este în floare, abia e copil nevârstnic și cauță neatârnare, cauță ieșire căt mai grabnică din brațele mamei sale. El nu știe că din brațele mamei sale ajunge la tinerețea patimilor, cari îl poartă în toate părțile. Cu cătă ardoare nu aleargă înțărul, chiar nestăpânit de patimi: el vrea să strălucească, să fie văzut de oameni, fie prin lux, fie prin o lucrare oare care. El nu vede că toate acestea vor avea un sfârșit. Deabia în vîrstă bărbătiei va simți însă omul neliniște. Dacă este cu ochii deschiși, el vede că pământul acesta îi satisfac dorințele lui numai până la o vreme și că numai viața întemeiată pe credință în Dumnezeu are valoare. Când omul ajunge la bătrânețe, va zice că viața lui a trecut ca o umbră și că puterile lui curat omenești n'au putut să-i aducă mulțumirea dorită.

Simțește deci omul că adevărata liniște o poate afla numai în Dumnezeu. Cine nu dorește oare să fie mai fericit decum este? A zis vr'odată vre-o floare că nu are trebuință de soare? Nu! Deci nu ne putem închipui un om să nu se dorească după o stare de mai bine. Omul voește să se știe pe sine și pe ai săi, mai fericiți. Tot asemenea dorim noi conducătorii susțești, ca poporul nostru să înainteze pas cu pas în cele susțești iar nu numai în cele trecătoare. Dorim să piară vrajba dintre fiii nemului, dorim ca cu toți să sim mai buni, mai ierători, mai ascuțitori de Dumnezeu. Dorim din inimă ca legea strămoșească să o păstrăm cu mai multă sfîrșenie și să nu lăsăm a se strecura în familiile și satele românești învățaturile proorocilor mincinoși.

Dorim iubijii mei fii susțești, să murim împreună cu Hristos spre a ne bucura de învierea Lui. Dorim ca neamul acesta românesc

să aibă tot mai multă viață în Dumnezeu! Dar cum? Prin nașterea și creșterea de prunci buni și cu frica lui Dumnezeu. În chipul acesta viața noastră pământească încă va fi tot măbucuvântă. În chipul acesta vom fi celălent tot mai buni ai scumpei noastre țări făurite cu jertfa lor 800.000 (optzute mii) de soldați cari au murit împreună cu Hristos spre a crede că vor și invia întru mărire Lui.

Iată iubijii mei, între altele, ce ne învață sfânta Invieri. Mai presus de toate ea ne învață despre dragostea nemărginită alui Dumnezeu pentru noi. Mântuitorul s'a născut în Vifleem, a învățat, a vindecat, a măbucuvântă, a fost fără păcat, a făcut tot binele, dar oamenii îl răstignesc! El moare și este îngropat. Oh omule, oh, creștine, dar nu este vorba numai de acest adevăr, ci de unul și mai minunat: este vorba de Inviera Domnului. Dacă într-o bună zi soarele ar apune și n'ar mai răsări, ce ar face bietul om? Ar sta înaintea casei sale în întuneric, ar aştepta multă vreme și ar intra în casă aşteptând și aşteptând zadarnic... Toate i-s'ar isprăvî și la urmă nu i-ar mai rămâne decât să moară fără nădejde! Dar precum soarele n'a apus, aşa n'a apus nici lumina vieții, Mântuitorul, care n'a scos din moarte la viață. Iată iubirea nemărginită alui Dumnezeu!!

Strămoșii noștri Romani aveau și ei o plidă idee de ceeace este Dumnezeirea. Într-o ședință a senatului roman unii ziceau că Divinitatea e bogătie, dar atunci vai de cei săraci, ziceau alii. Unii ziceau că Divinitatea e puterea, dar atunci vai de cei slabii — ziceau alii. Când un senator mai înțeleapt zise: Divinitatea este iubirea, toți căzură de acord. Dacă deci și păgânii simțeau că Dumnezeu e dragostea, simțim mai ales noi creștinii că Dumnezeu e dragostea. Căci s'a jertfit pentru noi și oamenii nu putură să întunecă lumina, care a venit să lumineze pe tot omul din lume.

Această lumină este — Adevărul lui Hristos. Toți cei cu inimă curată ascultă de acest adevăr. Toți cei buni și curați la inimă merg încet dar cu pași siguri spre Adevăr, fiind siguri că răstignindu-și patimile se vor bucura pururea de Inviera lui Hristos.

Cu aceasta să strigăm cu toții în această mărită zi: „Hristos a Inviat!”

Al vostru al țuturor
Arad, la Inviera Domnului 1928
de tot binele voitor
† Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

„Eu sunt învierea și viața...“

Aceasta este solia ce pleacă mai nainte de răsăritul soarelui dela mormântul gol. Hristos cu steagul bîruiștilor în mâna vestește de pe peatra răsturnată bîruința asupra morții, a celui mai cumplit vrășmaș.

Ziua de groază și de sânge, Vinerea Patimilor, pogorâse în mormânt nu numai trupul Domnului ci și nădejdile ucenicilor și credințioșilor săi. El nădăduiau că el este celace va să îzbâvească pe Israel (Lc. 24, 21) — Si acum era a treia zi.

Sfîntelnic, stăpânite de fiorii fricei mironosițele se apropiară îngrijorate: „Cine ne va răsturna peatra de pe ușa mormântului?“ Ingerul cu haină de lumină le întimpină și îmbărbătează: Nu vă temeți, pe Isus Nazarineanul, cel răstignit căutați? Să sculați nu este aici. Cu trupul doară a stat în mormânt până a treia zi. Cu dumnezeirea să pogorât la iad, a sfărâmat înculetorile, și-a întins mâinile și a ridicat pe Adam și pe strămoșa noastră din osândă. Si cu ei pe tot căși i-a răscumpărat prin jertfa de pe cruce. A bîruit puterea morții, înviind cu trupul pentru a elibera pe cel ținuți în robia ei.

Libertate, ideal sfânt, după care veacuri dearândul au ofstat și sau rugat milioane. Noi suntem fericiți cari ne-am împărtășit de ea. Dar *libertatea sufletului* nu e încă partea noastră de moștenire. Cuvântul slăvit așa de mult în acest veac al luminei încă nu este povară împotriva robiel... păcatului.

Ca un suflu primăvarațec ce face să trăiască la noi viața fricelului de iarbă, desfăcând mugurii pomilor ca să se desvoile în flori parfumate și fructe aromate, așa trece azi din gură în gură solia dela mormânt: *Hristos a inviat...* Solia liberării din robia morții e o chemare sfântă ce ne vine cu îndemn la înnoirea vieții, slobozindu-o din robia patimilor, din cătușele păcatelor cari ne apasă greu.

Cu voia noastră ni le-am făurit și le-am acceptat cu o ușurătate de osândit. În locul mirezmelor credinții, a aerului proaspăt de primăvară a dragostei curate am primit să respirăm miresmele mucegăite din temuța necredinții și îndoelilor, cari ne înăbușă... Să nu avem oare nici acum tărta morală de a renunța la pasiuni și patimi, de a ne desface din brațele unei vieți păcătoase? Solia învierii ne înpință spre o nouă viață, cu bunurile ei spirituale, cu valorile ei morale cu bucuriile și plăcerile ei netrecătoare!

În drumul năzuinței noastre spre Hristos prin înnoirea vieții în duhul Lui; să nu ne îngrijorăm: Cine ne va răsturna peatra deasupra nădejdirilor noastre de mai bine. Să plecăm numai spre El. Ingerul Domnului ne va fi aproape.

Hristos a inviat!

Arhimandrit Policarp.

Atitudinea demnă a P. P. S. S. noștri Chiriarchie față de legea Cultelor.

Se cunoaște lupta demnă pe care membrii Episcopatului nostru ortodox au purtat-o în Senat față de legea Cultelor. După pășirile patriarhale ale P. P. S. S. Lor Episcopiei Roman dela Oradea și Nicolae dela Cluj, — I. P. Sf. Mitropolit Nicolae cu o vervă oratorică nelintăcută a zugrăvit dreptatea cauzei ortodoxe. P. Sf. Episcop Grigore a elucidat nepotrivirea între atitudinea subversivă a baptiștilor și drepturile cari li-se garantează prin lege.

Dar Senatul s'a pus în desacord atât cu atitudinea referitoare la încheerea concordatului, reprezentată de P. P. S. S. noștri Chiriarchi, cât și cu aceea referitoare la trecerea averilor, precum și față de legiferarea baptismului. Atunci Episcopatul nostru ortodox din întreaga țară a alcătuit o declarație care a fost cetită în ședința din 31 Martie a Senatului de către I. P. Sf. Mitropolit Nicolae.

Reproducem aici declarația după ziarul „Universul“ spre a servi ca mărturie despre lupta demnă a Episcopatului nostru.

Declarația I. P. S. S. Mitropolitului Bălan.

Inainte de a da cetire declarației mele, îlu să arăt că adversarii n'au cedat nimic din intrasiguranța lor și că teza lor n'a fost suficient motivată.

DECLARAȚIE.

„Reprezentanții Episcopatului Bisericii Ortodoxe române au considerat de o elementară și sfântă datorie a lor să-și exprime cu hotărire convingerile și să-și spună cuvântul cu ocazia discuției generale a legei cultelor și să atragă tot odată binevoitoarea atențune a guvernului român asupra principiilor fundamentale pe cari în interesul armoniei desăvârșite între confesiuni și în interesul salvgardării celor mai superioare interese ale statului român, ar fi trebuit să și le însușească acest guvern la statonicirea definitivă a textului legii.

Episcopatul român a arătat că legea pentru regimul cultelor cuprinde dispoziții în flagrantă contradicție cu prevederile constituției precum și dispoziții, care lezează principiul fundamental al libertății conștiinței religioase, principiu care formează însăși axa centrală a legii cultelor.

De aceea, Episcopatul ortodox român, ia cu profund regret la cunoștință nesocotirea desideratelor sale, îsvorâte din logica faptelor, intemeiate pe drepturile imprescripțibile ale bisericii ortodoxe române, în care este reprezentată covârșitoarea majoritatea a populației românești, refuzând în virtutea conștiinții sale

de demnitate și de înalt patriotism, ori ce restricțiuni, precum și orice știrbire ce s-ar aduce în aceste clipe istorice suveranității Statului românesc.

Episcopatul ortodox român nu poate să lipsească dela datoria de a-și mărturisi convingerile sale și nu poate să nu insiste pentru liniștirea conștiinței și a convingerilor ce și-a creiat în cursul sbuciumului de veacuri asupra reperecursei imense ce va avea în sufletul țărei întregi o lege de importanță aceleia pe care astăzi Domnile Voastre, Domnilor Senatori o veți întări cu votul Domnilor Voastre.

Acest Episcopat conștient de misiunea sa nu poate întrelăsa să nu înfățișeze în adevărata ei lumină, postura piezișe în care se găsesc înaltele Corpuri Legiuitorale, nevoie să legifereze fără să fie în măsură de a-și fi asigurat, în prealabil, deplna libertate de conștiință și de acțiune.

Impotriva uzanțelor interoționale cele mai elementare, subordonând principiul menținerii neștărbite a suveranității interne, unor considerații de oportunism lipsit de temelul adevărat, guvernul român a crescut a fi în drepturile sale legitime încercând să adoptă și să pună în concordanță dispozițiunile cuprinse în legea cultelor cu textul convențiunii încheiate anterior cu Vaticanul, impunând în chipul acesta țărilor întregi, respectarea voinei și intereselor unei organizații ecclasticice din afară de fruntea României.

Conștient de misiunea, de drepturile și datoriile sale, Episcopatul ortodox român formulându-și toate rezervele și manifestând de la această tribună voința să fermă de a vedea înfăptuită totă dreptatea și salvagardată suveranitatea națională internă a Statului român, nu va lăsă nici de acum înainte un singur moment de a lupta pentru triumful unei cauze superioare care este a noastră a tuturora, ca și a guvernului român deopotrivă și de a încerca, prin mijloace de persuasione desprinse din paginile Sf. Evangheli și încredințate nouă, purtătoril testamentului Mântuitorului Isus Hristos, de a repuna biserica ortodoxă română în plenitudinea drepturilor sale pentru îndeplinirea misiunei istorice, ce i s-a încredințat.

Așa să ne ajute Dumnezeu.

D. I. PURCAREANU: După desbateri de două săptămâni, în ședință publică și alte două săptămâni în comisii, declarația bisericii ortodoxe nu poate fi primită.

Christos a inviat

*Răsar frumoase zorile.
In aerul curat
Miroase dulce florile:
„Christos a inviat”.*

*Din miezul nopții tainice
Biserica din sat*

*Inalță 'n stihuri cântece:
„Christos a inviat”.*

*Prin pomi, deșiuri păsările
Din noapte au mănecat
Și cântă 'n rând cu preotii:
„Christos a inviat”.*

*Stropind cu stropii razelor
Pământul înrourat,
Seznață 'n slavă soarele:
„Christos a inviat”.*

*Bătrâni toți și tinerii
Femeie și bărbat
Iși zic în toate părțile:
„Christos a inviat”.*

*Zâmbește firea veselă
Sub cerul luminat,
Gem vâlă de clopoțe:
„Christos a inviat”.*

La ziua Învierii.

Zilele mărețe ale sărbătorilor Paștilor sunt bucuria cea mai dumnezeiască, pe care o poate concepe inima creștinului.

Ele ne amintesc cu o emoție adâncă invierea Fiului Celui răstignit, care după suferință s'a sculat drept și mai puternic încă, bucurând neamurile toate.

Vrăjmașii credeau să stingă și să nimicească această putere dumnezeiască. Sfinții Apostoli încă nu puteau înțelege îndeajuns misterul acestei puteri.

Hristos biruitor s'a sculat, prin puterea netăgăduită a lui Dumnezeu. Această flacără dumnezeiască o simțim adânc străfulgerând înimile noastre de focul dragostei creștinești, încălzind simțurile noastre cu cele mai curate aspirații, și la picioarele crucii vărsăm lacrimi de recunoștință vie pentru tot ce a făcut bunătatea lui Dumnezeu pentru noi.

Amintirea zilelor triste ale răstignirii Domnului, vine acum să ne încunune cu vesnică bucurie, și înimile împrospătate de o sfântă bucurie, aduce lauda preamărită, cântând cirescul imn: „Hristos a'nviat!”

Florile albe ale învierii Domnului să bucure înimile celor intristați, și ori și ce desnădejde să se stingă de pe fruntea celor apăsați.

Să nu uităm că ori cât de grea ar fi povara ce o avem de purtat în viață, ori cât de grea crucea căreia trebuie să-i slujim, bunătatea Celui Înviat aduce astăzi și întotdeauna acelaș belșug de nețârmurită blândețe *pentru toți*. Cu noi este Hristos, cu noi Fiul luminii și al fericirii, pe care suntem datori să-L primim.

Ponțiu Pilat.

În fața mulțimii infuriate, ațătată de fariseii și învățății, revoltăți de propovăduirea iubirei aproapelui Ponțiu Pilat, mândrul proconsul și reprezentant al Romel eterne în disprețuita Palestină, a trebuit să cedeze.

El Ponțiu Pilat, cetățeanul lumiei și purtătorul cuvântului falnicel Rome, nu era de părere să fie depusit acest „răzvrătit”, cu părul blond-auriu, cu o privire visătoare care te fermeca și te făcea să simți o dorință stranie ce nu putea fi explicată.

El, mândrul Ponțiu, a părăsit chiar pentru un moment indiferența sa suverana, căci privirile visătoare ale acestui „răzvrătit” care stătea liniștit în fața mulțimii infuriate au trezit în el un interes ce'l făcea să se mire: el romanul Ponțiu Pilat nici odată nu se interesa de ceea ce se petrece în lumea acestel plebe disprețuite.

Și fără a vrea, se hotărise să-i dea drumul acestui răzvrătit.. E drept, că el își spunea Impărat al ludeil, dar oare Roma care a învins și a subjugat toate popoarele din lume să se teamă de acest propovăduitor, îmbrăcat într-o haină de sărac?...

Și eșind în fața mulțimii tumultuoase, oprindu-se să nu-și murdărească privirea de aceste fețe înegrite Ponțiu Pilat a făcut cu mâna-i grăsulie un gest plin de mândrie caracteristică numai cetățenilor Romei, gest care făcu să tacă imediat această plebe înebulită ce urla ca o turmă de flăre sălbaticice.

— Vin sărbătorile Paștilor, când noi avem dreptul să punem în libertate pe unul din criminalii deținuți în închisoarea Ierusalimului. Și noi ne-am hotărât să-l punem în libertate pe Isus...

Un moment mulțimea tăcu... Dar un fariseu cu barbă albă și ochi șireți șopti ceva și fiarele sălbaticice au început să urle, făcând pe mândrul proconsul să intre în casă.

Și un nume, șoptit de fariseul bătrân, sa repetă tumultuos și amenințător:

— Varraval Varraval

Indignat, Ponțiu Pilat ești iar în fața mulțimii. Dar marea furtunoasă a acestor turbați nu se potolea:

— Varraval! Dă-l drumul! Varrava să fie pus în libertate!

Fariseul bătrân făcu un gest și mulțimea a început să urle și mai amenințător.

— Moarte lui Iisul Moarte lui! Moarte...

Și atunci Ponțiu Pilat și-a spălat mâinile în timp ce mulțimea urla, setoasă de sânge:

— Așa să fie! Sâangele lui pe capul nostru să cadă, pe capul copiilor noștri!..

Și Ponțiu Pilat a trebuit să cedeze.

Au trecut secole... În biserici pline de lume de sute și sute de ori s'a sărbătorit invierea Celui ce a fost răstiguit pentru că a propovăduit iubirea...

El a înviat după trei zile și trăește în sufletele omenești și astăzi.

Dar nici romanul mândru Ponțiu Pilat n'a murit.

El a trăit, trăește și astăzi și va trăi etern.

Și cine știe de câte ori pe zi Pilații moderni își spală mâinile...

Un Român întors dela rom.-catolici.

Scrisoare către P. Sf. Sa Domnul
Episcop al firadului.

Inalt Frea Sfințite Părinte!

În Anul Domnului 1889, la Roma, în Italia; m-am convertit la Catolicism.

Din secoli Familia noastră a fost drept măritoare, (Ortodoxă Română) — și — Eu, am greșit greu să-mi părăsesc religiunea părinților mei și a străbunilor.

Firea mea românească nici odată nu s-a simțit acasă în legea nouă, în ritul Romano-Catolic. Eu totdeauna m-am simțit strein între dânsii; și nu deloc la locul meu.

Am păcatuit contra legel părinților mei cu dezertarea.

Eu viu la Inalt Prea Sfintia Sa, ca să fiu reprimit la biserică noastră drept măritoare. Eu viu ca penitent stând ani de zile în lupta reîntoarcei. Mă muncește din greu gândul de a fi eară „acasă”, la al meu între al meu cu chin de ani de zile, și petrecând în Po- caință; și ertare dela Dumnezeu Tatăl prin dărul și mila Sa.

Sute și sute de Români înstreinați aici în America, din credința străbună, văd și știu; că numai sf. Biserică a părinților noștri este puterea și susținerea noastră națională română.

Viața noastră națională română în străinătate, va trăi în noi numai atâta, până ne vom ști fi Bisericei române.

Cu intrarea în alte culturi; desnaționalizarea își are un deal, la vale abisul.

Eu nu, nu doresc să trăesc altă viață; decât viața românească!

Amalgamarea, ori contopirea mea cu elementele străine la nici un caz și pentru nici un preț nu o voesc.

Individualitatea mea română totdeauna și în toate imprejurările o susțin.

Sufletul meu este creștin, român drept credincios. Sunt născut în Banat; aparținând Episcopiei Aradului, Rog iertarea și binecuvântarea, Înalt Prea Sfântă Părinte, ca unul dintre cei mulți rătăciți, care caută să se reîntoarcă la turma noastră „Acasă;” la sf. lege a părinților noștri. Amin.

New-York, la 26 Iunie A. D. 1928.

*Stefan B. Blende.
535 West 48 str. Street.
New-York America.*

La Paști

Viața omului este plină de griji plină, de necazuri; zbuciumările zilnice pentru traiu, necesitatea de a face față nevoilor, îl obosesc, el se simte zdruncinat, abătut, împovărat, și nu-i bucuros de viață.

El nu simte plăcerea, bucuria vieții.. tihnite, liniște, fără zgromot... El nu-și aparține lui.

Nevoile îl robesc, grijile îl copleșesc... El se mișcă, ca și cum ar fi dus, împins de puterile din afară.

Numai în zilele de sărbători el mai simte că e om, că are sufletul său propriu, viața sa aparte, că are familie, are soție, are copii.

În aceste zile, când se amintesc faptele mărețe a îndurării lui Dumnezeu față de oameni, a grijei ce o poartă Tatăl Cereșc pentru fiecare, — creștinul simte că el e ceva, că nu e rob, ci e liber, că nu e înjosit ci e înlățat, că e cu puțin ceva mai pogorât de cât îngerii, că omul cu chipul lui Dumnezeu, și nici decum nu e un animal împovărat.

Sărbătoarea îl face pe om să-și aducă aminte de obârșia lui cerească, că este suflarea lui Dumnezeu, și el, înlățându-se cu mintea în ceruri, uită de grijile lumești, uită de nevoile vieții. El aruncă grija sa spre Domnul. Privirile spre cele lucrate de iubitorul de oameni Dumnezeu pentru măntuirea omului, îl fac să simtă că toate necazurile sunt trecătoare, că veșnic este numai sufletul omului, răscumpărat cu preț scump din mâinile duhului celui rău și de supt stăpânirea lumei și a păcatului.

Aceasta o simte omul în toate sărbătorile. Dar îndeosebi înlățător pentru sufletul omului creștin este Paștele...

În zilele de dinainte de Paști creștinul se înduioșează de nemărginita bunătate a lui Dumnezeu, de adâncă iubire a Lui, după care Dumnezeu a jertfit pe Fiul Său unul născut, ca

să ridice pe om, ca să facă pe om liber, puternic, scos de sub influența diavolului. Atât de scump este omul. El nu mai e rob, ci fiu, moștenitor al tuturor bogățiilor, bunătăților, feericilor dumnezești.

În ziua învierii Domnului creștinul are cea mai mare mângâiere.

Biserica în această zi îl cheamă să se bucure, căci „din moarte la viață și de pre pământ la cer Christos Dumnezeu ne-au trecut pe noi“.

Biserica îi insuflă încrederea în faptul răscumpărării, arătându-i minunea învierii și prin ea atotputernicia, Dumnezeirea Mântuitorului,

Invierea Domnului este încununarea stăruințelor Lui pentru restabilirea relațiilor bune între om și Dumnezeu; ea este temeiul credinței noastre în viața veșnică, în nemurirea sufletului, răsplata omului după faptele lui în lume „unde strălucește nentreruptă zi de lumină“.

Aceasta credință aduce mângâiere omului în mijlocul necazurilor și el auzind „Christos a înviat“ cu bucurie răspunde „Adevărat că a înviat“.

Predica în biserică românească.

Dr. Grigorie Gh. Comșa, episcopul Aradului și **Dr. Justin Suciu**, profesor de teologie; *Trei sute cincizeci de pilde pentru predici și alte cuvântări*. Arad, Tipografia Diecezană, pag. 383

În biserică ortodoxă română predica a fost puțin cultivată. Cauza acestei lipse se poate explica prin faptul, că serviciul divin, desfășurându-se cu multă amplioare și cuprinzând într-însul multe cântări religioase și fragmente din toate cărțile principale bisericesti, oferea credincioșilor, într-o limbă populară înțeleasă de toți, suficient material pentru meditație spirituală și mângâiere sufletească. Dar chiar și din punctul de vedere al timpului, serviciul divin în biserică noastră e lung, pentru nervii omenirei de azi chiar prea lung, în cât o prelungire și mai mare a lui prin o predică ar fi greu de suportat.

La acest fapt se mai adaugă și imprejurarea, că biserică română a avut în toate timpurile trecute o existență grea, fiind continuu persecutată și asuprită de vremelnicii stăpâni politici ai pământului locuit de români. În astfel de imprejurări e ușor de înțeles, că biserică noastră, lipsită de libertatea politică și de mijloacele materiale, n'a putut să-și crească slugitorii la altar cu pregătirea școlară mai superioară.

Predica religioasă e poate cea mai grea parte din arta oratoriei, care nu reclamă numai voce și gesturi, ci și o adâncă pătrundere psihologică a auzitorului și o înțelegere a situațiilor în care se predică. În biserică nu se poate da drumul vervei oratorice

ca la o întrunire politică unde publicul vine dinainte pregătit pentru o ideo preconcepță sau un scop bine determinat. Predicatorul dela amvon are în față să de obiceiu oamenii obidiți nefericiți, loviți de soartă, cari așteaptă dela predicator măngăiere sufletească și împăcarea conștiinței cu sine însăși. Alegerea mijloacelor pentru atingerea acestui scop însuși este deci foarte grea.

Elementul principal în propovăduirea credinței celei noi a fost și la Isus pilda, care a trecut apoi și în cărțile bisericești, cari se bazează toate pe graiul cu pilde.

Nici literatura bisericească modernă n'a abandonat acest element, care și-a dovedit în toate împrejurările eficacitatea, dar autorii moderni au largit câmpul pildelor obișnuite în predicile religioase, trecând dela pildile abstrakte la pilde luate din viața reală. Modificarea aceasta a fost necesitară de schimbarea radicală produsă în omenire prin rezultatele obținute de științele pozitive. Lumea modernă nu se mai mulțumește cu comparații ca acestea: „Viața omului ca floarea câmpului”, „pământ ești și în pământ te vei preface”, etc. Astăzi și cei mai evlavioși creștini explică altfel taina vieții, decât părinții și strămoșii lor.

De această modificare adâncă a vieții trebuie să fiină seamă și teologii, dacă vor ca să-și împlinească misiunea și față de pătura cea mai intelectualizată a neamului nostru, care a început să se îndepărte tot mai mult de biserică. Cu vecinica repetare a tropelor, cântate de obiceiu pe nas și a întregului „libret” liturgic, pătura cultă nu mai poate fi readusă la biserică. Pentru aceasta trebuie mijloace nouă. Biserica noastră nu cunoaște și n-ar putea admite altceva decât corul vocal și predica de la amvon. Amândouă sunt însă lucruri grele și reclamă multă pricepere. Cu toate acestea ar fi posibilități de realizare în biserică noastră, și după războiu s'au făcut încercări în ambele direcții. În vechiul regat pare a prevale introducerea corului, iar în Ardeal a predicii. Aici se luase încă înainte de războiu inițiativa de-a face pe preoți să fiină cât mai des predici în biserică. Pentru a le veni în ajutor, s'au tipărit și cărți cu predici făcute conform nevoilor și priceperii populațiunii dela sate, pe cari preoții n'aveau de căt să le memorizeze și să le spună în biserică sau cu prilejul ceremoniilor bisericești mai importante. Bunele intenționi s'au izbit însă de lipsa de pregătire a preoțimiei, care nu învățase în seminarii arta oratoriei. Într'o privință încercarea a dat totuș roade. La înmormântări a devenit aproape uz general de a se ținea un panegiric de către paroh. E prima etapă în generalizarea predicii în biserică noastră din Ardeal.

După războiu s'a reluat din nou chestiunea aceasta și capii bisericei române ardeleni fac toate eforturile de-a introduce în mod regulat predica religioasă. S'a constatat în orașele principale din Ardeal,

că în zilele când se anunță o predică, bisericile sunt mai cercetate și clasa cultă e mai bine reprezentată la serviciul divin.

O deosebită atenționă a dat acestei probleme actualul episcop ortodox al eparhiei Aradului P. S. Sa Dr. Grigorie Gh. Comșa, care a tipărit mai multe volume de predici și o „Istorie a predicei la români”. În predicile sale, autorul a căutat să se apropie, pe căt a fost cu putință în cadrele uzanțelor bisericei ortodoxe, de concepțiunile moderne ale vieții și de rostul ce-l are azi biserică într'un stat național cum e al nostru. În volumul său recent „Trei sute cincizeci de pilde pentru predici și alte cuvântări” compus cu concursul d-lui dr. Justin Suciu, profesor la Academia teologică din Arad, harnicul episcop ne dă o foarte bogată și extrem de interesantă, dar și instructivă colecție de pilde, cari pot fi folosite ca puncte de plecare pentru predici și cuvântări ocazionale. Valoarea deosebită a acestor pilde constă în faptul că ele sunt luate din toate domeniile vieții și din toate timpurile și dela toate popoarele civilizate, astfel încât deschid orizonturi largi și nouă preoților, care vreau să facă din predică o chestiune de prestigiu personal și un mijloc de a atrage căt mai multă și mai bună lume la biserică. Prin stilul lapidar și conținutul concis, în care sunt scrise aceste 355 de pilde, colecția aceasta e în acelaș timp și o carte, care poate fi citită cu placere și cu folos și de laici. În deosebi tineretul școlar poate poate profita mult din ea, fiindcă pe sub ochii lui trec alci toate gloriile omenirii în cele mai caracteristice situații sau aptitudini ale lor. Un exemplu, luat din această colecție prețioasă:

„Despre voință. Când marele Napoleon cuceră țările una după alta, a amintit cineva, că Alpii vor sta în calea armelor lui. Atunci a zis hotărât: „În lături cu Alpii!” și el făcu drumul Simplon prin regiunile cari mai înainte nu puteau fi străbătute“

Mai plastic nici că s'ar putea arăta la ce poate duce voința fermă a unui om. Literatura noastră bisericească s'a îmbogățit astfel cu o carte prețioasă.

După Adevărul Literal din 1 Aprilie

de Ioan Baila

Sosirea P. S. Sale Episcopului nostru dela BUCUREȘTI.

P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a lipit din Arad timp de o lună și mai bine, fiind ocupat la Senat unde a luat parte la discuția proiectului de lege pentru Cultele minoritare. Marele public român a aflat din ziarele de zi, precum și din revista noastră că P. Sfîntul nostru a vorbit în două rânduri la Senat combătând cu multă competență paragraful din

proiect, care tindea la recunoașterea sectelor. Știrea despre debutul P. S. Sale în Corpurile legiuitoră a umplut de bucurie pe toți credincioșii eparhiei noastre.

Și la sosirea P. S. Sale dela București, — în 1 Aprilie — aceasta dragoste s'a arătat în mod spontan, căci toți am grăbit la gară să aducem distinsului nostru prelat, tributul nostru de stimă și profundă venerație. La oarele 1 și 20 de minute când s'a dat semnalul că se poate trenul de către Brașov, peronul gării era ocupat de membrii Consistorului, corpul profesoral dela Institutul teologic și școala normală, preoțimea parohială, corul academiei teologice și public mult. La apariția P. Sfintului în ușa vagonului, corul a intonat Imnul Episcopesc: *Pe stăpânul și Episcopul nostru....* Capetele s-au descoperit, iar părintele asesor consistorial M. Păcăianu a binevenit pe iubitul nostru Stăpân cu următoarea vorbire:

Prea Sfințite Domnule Episcopi!

Am venit întru întâmpinarea Prea Sfintiei Voastre ca să Vă aducem omagiile noastre de admirație, iubire și recunoaștere pentru bărbăția și elocința cu care atât de frumos și documentat ați știut să apărați în Senat interesele mari ale Bisericii noastre ortodoxe române și să combatеți împărtășirea baptismului în România-Mare.

Vorbirile magistrale ale P. Sf. Voastre au ridicat mult prestigiul Bisericii noastre ortodoxe române și prestigiul Eparhiei Aradului, care se simte mândră și fericită că Vă are în fruntea ei.

Istoria se repetă. Ori de câteori s-au ridicat nori asupra Bisericii noastre, Provedința Divină totdeauna ne-a trimis luceafări distinși cari cu sufletul lor mare și cu puterea credinței și a cuvântului au știut să înfrunte primejdia.

Ne aducem aminte de Sfinții trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Ioan Gură de Aur și Grigorie Teologul, cari prin tăria credinței, prin cuvântul și scrisul lor ne-au mantuit ortodoxia de erziile ariilor.

Rugăm Pronia cerească să Vă dăruiască mulți ani cu bine și cu sănătate, ca să puteți continua lupta pentru apărarea și întărirea Bisericii.

Să trăiți întru mulți ani Stăpâne!

Profund emoționat P. S. Sa răspunde că după o lipsă din eparhie de peste 30 de zile, chemându-L datoria în capitala patriei, vine acasă între iubiți Săi filii cu dragostea părintelui dormic de muncă și râvnă pentru prospeti-

rarea bisericii și neamului românesc. Deși indispuș pentru insuccesul punctului de vedere al bisericii românești dela Senat, declară și pune la inima tuturor preoților și slujbașilor bisericii noastre, să luptăm cu și mai multă osârdie pentru principiile preconizate de Mântuitorul nostru Isus Hristos. Cler și popor, sună vocea de argint a P. S. Sale să stăm uniți în jurul bisericei noastre strămoșești, pe care nu o va bîrui nici o putere din lumea aceasta trecătoare. Între ovăjile publicului P. S. Sa urcă în automobilul episcopiei, iar lumea intelectuală î-a petrecut pe iubitul lor Episcop până la Reședința episcopiei.

Cine trebuie să prede religia în școala primară.

Întotdeauna predarea religiei a fost lăsată pe seama preotului. Cu acest lucru s'a obișnuit și poporul. Biserica și școala au fost două locuri unde preotul își desfășura activitatea sa. Si preoții sunt obișnuiți să considere predarea religiei ca o sfântă datorie a lor. Este un lucru frumos și folositor mai întâi pentru noi însăși. Prin școală noi, preoții, ori când putem cunoaște mai deaproape viața și purtarea parohienilor; dela elevi, cari înrotdeauna spun dreptul, aflăm multe din cele ce se petrec în casa părinților lor, prin elevi, lecturile noastre, predate în școală, ajung până la căminurile părinților lor și se repetă de frații și surorile acestor elevi; prin școală creștem o generație mai conștientă în cele religioase și mai bună în cele cetești, facem ca să câștigăm copilul nu mai pentru biserică, dar și pentru societate. Cine din profesorii de religie nu s'a câștigat recunoaștere dela elevii săi — recunoaștere, care este cea mai bună răsplătită. Dacă misiunea noastră este ca noi să luăm întot locul cu vreme și fără vreme, apoi și școala este de misiunea noastră. Noi, toți preoții, absolut toți, datori suntem să depunem munca noastră și pentru școală cum o depunem și pentru biserică. Cu toții zidim clădirea sfintei culturi creștinești, cu toții să punem căpetnică în această clădire și ea va crește dela o margine și până la altă margine a pământului.

Tot prin școală noi să ne facem și o altă datorie. Fiind aci terenul cel mai potrivit de lucru și având înaintea noastră înimile acceptibile ale copiilor, pe care le suntem să le scriem ideile cele sfinte, cele naționale, noi, preoții, asemenea datori suntem să le deschidem copiilor carteau neamului nostru, să-i facem să cunoască ca într-o oglindă trecutul și vițejia poporului românesc, să le inspirăm un crez că poporul nostru, care a ieșit învingător din atâta frâmântări, vrednic este să se ridice deasupra tuturor popoarelor.

Asta ne este datoria noastră față de școală, pe care noi, preoți, trebuie să o facem cu oră și ce sacrificiu năsăcerem. Să nu ne uităm în nici o împiedicare. Dacă ne ciocnim de rea voință învățătorului școalei, fie din cauza că acesta este un aspru director, sau că pri-vește religie ca obiect de prisos, sau că se răzbună peatru necazurile sale ce le-a petrecut de altă dată în școală bisericească, unde când-va era dirigente preotul, apoi datori suntem să transformăm această rea voință în bunăvoiță cu blândețe, cu convingere de valoarea și importanța lucrului nostru. Trebuie să-l convingem pe asemenea învățători, că cea mai demnă persoană, după datele noastre strămoșești în sat este acesta, cari poartă și propovăduiesc principiile Măntuitorului, că cultura statului depinde de inteligența preotului și a învățătorului, care trebuie să lucreze în acord și bunăințelegere, că învățătorul ca un om intelligent trebuie să simtă nevoie de sfaturi, de con vorbiri prietenești pentru care cel mai potrivit om este preotul. Dacă vedem neglijența autorităților școlare, care poate nu vroesc a recunoaște religia în școli ca obiect de mare importanță, apoi să tragem brazda noastră cu răbdare și să sperăm că elevii noștri de azi vor ajunge la trepte de autoritate și vor ști cum să îndrepte lucrurile și să pue religia pe piedestalul ei.

Dacă ne mai pare că și autoritățile puțin se îngrijesc de situația predării religiei în școli apoi să mai așteptăm puțim, că trece vremea marilor schimbări și prefaceri, când și aceste autorități vor avea cum să-și facă datoria lor față de școli: vor institui un colegiu de supraveghetori și așa mai departe.

Deci, să predăm religia în școli.

Căsătoriile mixte.

Din punctul nostru ortodox de vedere, căsătoriile mixte apar în cele mai multe cazuri ca defecțiuni dela dreapta credință. Pentru nici o confesiune, căsătoriile mixte — fără condiții — nu pot fi salutare. Cu atât mai puțin pentru noi. Pentru ortodoxia noastră românească sunt deadreptul dăunătoare.

Ti-se strânge inima când vezi atâtă incoștientă religioasă la unii. Indivizi din clasa de sus și cea de mijloc, socotind uneori religia drept o „cantitate neglijabilă”, sau o chestie particulară, se încumentă adeseori la contractări de căsătorii mixte, — fără condiții. — Ce să mai zicem despre cel de jos, înaintea căror interesele biologice cele de multe feuri, principează totul.

Alte confesiuni (catolicii, unitii, inclusive sectarii) adeseori ne exploatează situația, pescuind în tulbură. Adeseori îl-se întâmplă să vâneze căte-un biet suflet, în urma căsătoriilor mixte. Este un câștig în aparență

foarte neînsemnat, dar de fapt din punctul de vedere statistic al confesiunii respective, prezintă un avans în materie de misiune externă. Lumea crede cifrelor. Dedesubtul cifrelor conștiința amușește.

La contractarea căsătoriilor mixte, cei de sus ai intelectualității ne amețim cu formule de internaționalism, umanitarism și interconfesionalism sau libertatea conștiinței, iar cel de mijloc și de jos, când este vorba de asemenea caz, logica sentimentelor, soluționează problema căsătoriilor mixte foarte des în favorul ortodoxiei noastre.

Sublimitatea căsătoriei mai ales în unirea sufletească a nuptrienților. Această unire sufletească greu va putea să-și păstreze indisolubilitatea, atunci când mirele adoră divinitatea intr'un fel, iar mireasa altfel, sau deloc. Unirea sufletească a indivizilor în căsătoriile mixte, nu poate fi absolut perfectă. Religiunea în care ne-am născut și am primit numele Domnului, orice s-ar zice, cuprinde cea mai mare și cea mai subtilă parte a sufletului nostru. În cazul de căsătorie mixtă, chiar ideală de ar fi, este imposibil să nu ai anumite rezerve cu privire la susceptibilitățile sale religioase — naționale.

Pentru un om conștient, Român adevărat și convins ortodox în cazul căsătoriei mixte fără condiții — va fi jignitor să-și vadă descedenții sexului său opus, urmând altă religie ba chiar și altă limbă.

Astfel privite căsătoriile mixte prezintă o pacoste pentru naționalismul nostru și un pericol pentru ortodoxia noastră. Un singur caz le-ar putea justifica atunci când partida ortodoxă — fie bărbat fie femme — în cazul căsătoriei mixte va cere celeilalte trecerea necondiționată la ortodoxie. În cazul acesta am avea unirea sufletească perfectă. Probabil vom fi învinuiti de exclusivism religios — național. Răspundem, de ce nu? Confesiunile streine nouă ţin foarte mult la asemenea proceduri, pentru că să lăsăm apa noastră să treacă pe moara altora?

Fiind căsătoriile mixte în cele mai multe cazuri periculoase din puncte de vedere religios-național, se văd înfligate deja în T. V. căsătoria ludeilor cu pagânilii. Fiind chestie biblică care merită să fie localizată și actualizată, nu va fi fără folos să reamintim: Voi deci să nu dăți deci fetele voastre fililor lor și să nu luati fetele lor, pentru filii voștri și în veci să nu căutați pacea și binele lor; ca să fiți tari și să mâncați binele pământului și să-l păstrați de moștenire pentru filii voștri veci. (Ezra. IX. 12.) Se spune mai departe în același carte: „Ezra preabil se sculă și zise cătră dânsii: voi ați păcatul că ați luat femei străine, ca să adăugăți peste păcatul lui Israhil. (Ezra. X. 10.)

Am amintit că anume căsătoriile mixte de regulă sunt un pericol pentru noi. Confesiunile strene de regulă le subminiază în interesul lor. Secretul este educația cocentrică religioasă aplicată nuptrien-

ților. Prin fel și fel de mijloace mai ales catolice caută bucuros astfel de izbâzni. Li-se pot aplica cuvintele: „Încununăți marea și uscatul ca să faceți un prozelit și când să făcut, îl faceți fiu al Gheenei îndoit de căt voi.” (Ev. d. Math.)

Prin regulamente și dispoziții legale externe numai greu putem preveni rămile. Trebuie să se ceară posibilitățile defectuilor de felul acesta. Ne trebuie o temeinică și zeloasă educație religioasă-națională a păstorilor în general și a nupțurienilor mai ales.

Să se inspire adânc în sufletul tinerimii cuvintele Sf. Scripturi: „Să facem binele către toți dar mai ales către cei ai noștri de o credință”. (Ep. c. Galateni. Al. 10.) ca principiu călăuzitor în această educație să avem: evitarea căsătoriilor mixte. Dacă ele sunt inevitabile, atunci partida noastră să ceară trecerea celeilalte la noi. La nici un caz astfel de contractări să nu se facă în detrimentul nostru. O educație religioasă intelligentă va și netezi asperitatele. Partida noastră să poată repeta covintele psalmistului: „Păși-voi legea Ta pururea, în veac și în veacul veacului.” Și iarăși: Funile păcătoșilor sau înfășurat împrejurul meu și legea Ta nu o am nitat.”

Când vom fi făcut să cugete și să simtească nupțurienii astfel, vom fi scutiți de îndoilei. Menajând căsătoriile ortodoxe-românești, servim Bisericii și neamului. Să nu se permită deci, ca în acest sens să ne facem și noi puțin mai excludivîști, decât cum am fost cunoscuți până azi!

Parohul:
Ştefan R. Lungu.

Recunoașterea baptismului prin lege.

In ziua de 21 Martie c. P. Sf. nostru episcop Grigorie a ținut în cele două ședințe din acea zi ale Senatului o cuvântare de 3 ore, arătând primejdia baptismului și cerând să nu se aprobe prin lege propaganda baptistă.

Cuvântarea din 21 Martie, fiind foarte voluminoasă, — se va reproduce în broșură după „Monitorul Oficial”.

Aici reproducem întocmai o altă cuvântare a P. Sf. Sale, ținută în 29 Martie c., cu ocazia discuției pe articole a legii Cultelor, când a cerut să se eliminate articolul referitor la baptiști. Reproducerea o facem din cuvânt după notele stenografice despre desbaterile din Senat:

Sedinta din 29 Martie seara

D-1 I. Purcăreanu, vice-președinte: P. S. Sa Episcopul Comșa are cuvântul.

P. S. Sa. Episcopul Grigore Comșa: Domnule Președinte, d-lor senatori fiindcă voiesc a fi în plină consecvență cu cele ce am avut onoare a vă împărăti în cuvântarea mea ținută de la acest loc în ziua de 21 ale lunii curente, țin, la acest articol unde se intenționează legiferarea cu privire la recunoașterea baptiștilor, să spun următoarele:

P. S. Sa Episcopul Roman Ciorogariu: Să lăsăm pe mâine chestiunea aceasta, căci este foarte importantă.

D-1 Al Lapedatu ministrul cultelor și artelor: Preașteți, dați-mi voie. Am explicitat astăzi în cuvântarea mea, pe care am rostit-o aici, care este rostul acestei recunoașteri. Într-un Stat de drept și de ordine cum este Statul nostru, noi nu putem reveni asupra unei recunoașteri care s-a dat, în toate formele legale. Alta este chestiunea: pentru că prin legătura aceasta se anulează toate actele care au fost făcute în legătură cu regimul cultelor, — ar urma să se anuleze și jurnalul Consiliului de Ministri despre care e vorba. Ei bine, în acest caz special, nol nul putem anula pentru că acest jurnal confirmă un drept pe care el l-au avut și pe care guvernul trebuie să-l recunoască. De ce să mai lăsăm pe mâine chestiunea aceasta? Eu vă afirm că primejdia baptismului nu rezidă în această dispoziție a legii, ci rezidă în acela că Biserica nu și face pretutindeni datoria de a-și păzi pe credincioșii săi de propaganda aceasta baptistă. Mâine avem de discutat alte lucruri mai mari, așa că vă rugă să binevoiți aprobarea alineatului așa cum l-am propus eu și anume „Statutul comunității baptiste aprobat prin acest jurnal... (citește)

Din examinarea pe care am făcut-o, vă puteți da seama, cred, de ce am cerut noi aprobarea acestui statut.

P. S. Sa Episcopul Grigore Comșa: Vă rugă domnule ministru, cu atât mai mult voiesc acumă a vorbi.

D-lor senatori, d-voastră ați avut prilejul a vă însuși adevărată stare de lucruri cu privire la situația baptismului de la noi din țară. Mare a fost însă surprinderea subsemnatului când față de dovezile concrete pe care am binevoit să le servă, m-am pomenit că se împărtește domnilor senatori, un memoriu tipărit și anume un memoriu îscălit de patru plenipotenți ai Uniunii comunităților baptiste din România, printre cari reprezentanți unul poartă numele de Socaciu și este unul dintre acela care ne-au insultat țara, biserică și armata pe vremea când studia la un seminar baptist din America..

P. S. S. Episcopul Aradului Comșa: ... pe vremea când studia la un seminar baptist din America. Și de oarece eu am venit cu dovezi palpabile, să resping cu toată indignarea, din acest loc, până și presupunerea că oricare domn senator, — reprezentant

al României din acest Matur Corp, — ar fi capabil — cum zic el — să informeze tendențios opinia publică a țării.

Tin să constat că prin acest articol se caută a se confirma drepturile de până acum ale baptiștilor. Ori, drepturile acestea care sunt statuite pe seama baptiștilor în statutul aprobat în Noembrie trecut, printr'un jurnal al Consiliului de Miniștri, sunt absolut nesocotite. Baptiștii dela noi nu respectă drepturile aprobată prin jurnalul Consiliului de Miniștri, și dovedă o servesc chiar prin memoriu împărțit d-vs.

Prin acest memoriu nu se vorbește, Doamne fereste, despre uniunea baptiștilor din fostul teritoriu maghiar, unde este o singură comunitate, ci memoriu acesta este îscălit de patru reprezentanți ai Uniunii comunităților baptiste din România, ca doavadă că ei sunt afară de statutul care s'a aprobat anul trecut.

P. S. Sa Episcopul Romanului, Lucian Triteanu: Statutul era aprobat numai pentru Ardeal.

P. S. Sa Episcopul Aradului, Comșa: Recunoașterea baptiștilor în lege este împotriva principiilor baptiste. Si pentru aceasta v-ași putea servi diferite documente, prin altele o carte baptistă care a venit din America la noi și în care se spune că doctrina baptistă nu admite ca statul să legifereze în materie de credință, sau să aprobe vre-un statut cu norme de organizare pentru organizații de ale lor.

D-1 Al. Lapedatu, ministrul Cultelor și Artelor: Atunci nu vor beneficia de acest aliniat!

P. S. Sa Episcopul Aradului, Comșa: Si baptiștii din Anglia susțin acelaș lucru, căci, după cum mi-a spus d-l Ispir, profesor dela facultatea din București când a fost la Oxford pentru a ține niște conferințe la această universitate unde a studiat, a întrebă pe baptiști de ce nu cer ca statul englez să recunoască statutul de organizare, și i-să răspuns că doctrina baptistă nu admite ca statul să se pronunțe în materie de doctrină religioasă.

D-1 Al. Lapedatu, ministrul Cultelor și Artelor: Noi nu am făcut această aprobare decât în urma cererii lor.

P. S. Sa Episcopul Aradului, Comșa: Însăși d-l ministrul Lapedatu a binevoit să recunoască în frumoasa și măreță sa cuvântare de astăzi că baptiștii dela noi, se deosebesc esențial de cei din Anglia, prin faptul că la noi în țară baptismul este răspândit de oameni cuprinși de cea mai crasă ignoranță. De altfel timp de 10 ani baptiștii de la noi nu au făcut decât să insulte armata, biserică și toate instituțiile publice. Este stabilit cu documente că baptismul la noi în țară desbină statele și poporul. Baptismul cere concursul străin pentru a se putea răspândi. Baptismul a fost răspândit între români de fostul imperiu maghiar, deel este o importanță străină de sufletul neamului românesc!

Dacă am vota acest articol, aceasta înseamnă că baptiștii la noi în țară vor fi admisi ca cult pe întreaga țară și ar fi de fapt primiți indirect în șirul cultelor care au exercitat dreptul și în trecut, printre cultele istorice, pentru că celelalte culte noul se găsesc dispozitii separate în proiectul de lege.

Art. 54 deși vorbește numai de drepturile recunoscute baptiștilor cuprinde și o inexactitate. Si iată din care motiv. Se spune că prin acest articol s'ar confirma drepturile pe care le-ar fi avut baptiștii sub fostul regim maghiar . . .

P. S. S. Episcopul Gh. Comșa: . . . fostul regim maghiar unde aveau o singură comunitate organizată și acest articol spune că drepturile recunoscute comunității baptiste se mențin.

Or, la noi în Ardeal nu este nuai o singură comunitate baptistă ci sunt două comunități baptiste recunoscute în chip legal. Prin urmare logice ar fi ca în loc de drepturile recunoscute comunității baptiste, să se scrie „drepturile recunoscute celor două comunități baptiste”.

Desigur că nu Onoratul Guvern a fost acela, care a inițiat această recunoaștere, pentru că baptiștii s'au adresat cu o cerere; încă dacă noi garantăm prin lege menținerea drepturilor de care s'au bucurat baptiștii până acum, prin statutul aprobat de către Onoratul Guvern, acesta însemnează că le dăm mai mult decât au avut sub fostul regim maghiar, pentru că la ei drepturile erau normate printr'un statut aprobat de puterea executivă și prin urmare și noi ne putem opri numai la atât. Eu vă rog prin urmare să lăsați lucrurile în stadiul în care au fost, adică în stadiul în care se găseau baptiștii în 1905, când erau recunoscuți numai de guvern și nu și prin lege.

Filică ora este târzie să constat și aceasta să spun că un mare adevăr, care se poate stabili la sate și anume faptul că poporul nostru, de căte ori descind în mijlocul, lui și-i vorbesc despre primejdia baptistă, de atâtea ori el mă întâmpină cu întrebarea: Pentru ce se dă baptiștilor atâtea drepturi? Eu, domnilor senatori, am avut prilejul să primesc informații pe vremea când drepturile baptiștilor erau normate numai prin ordine ministeriale, că oridecători mergea un preot în mijlocul poporului pentru a-l lumina și a-l feri de rătăcire, de atâtea ori propagandistii baptiști veneau cu ordine ministeriale împărte — ei le aveau în copii — le arătau poporului și atunci poporul nu mai zicea nimic, pentru că rămânea uimit cum se face că pe seama propagandistilor subversivi se acordă asemenea drepturi. Mare este temerea mea că nu peste mult timp, după ce se vor garanta prin lege drepturile lor — nu doresc să fi prooroc, dar aşa va fi — propagandistii baptiști vor merge în popor cu legea în buzunar și vor arăta că și el au dreptul să exercite orice fel de propagandă față de biserică și neamul nostru.

De acea vă rog cu insistență să vă puneți de acord cu mine și să ne opriți aici, să nu garantăm prin lege menținerea drepturilor comunităților baptiste. Cerem dar suprimarea articolului.

Dl. Ion Purcăreanu, vicepreședinte : Dl. ministrul are cuvântul.

Conferința preoțească din protopopiatul B. Comloș.

Pentru ziua de 22 Martie c. a fost convocată preoțimea din protopopiatul B. Comloș, la conferința de primăvară, în orașul Sân-Nicolaul-Mare. Cu excepția unuia ceilalți preoți sunt toți prezenți și la ora 8:30 se începe deja serviciul sf. Liturghii, în decursul căreia toți preoții se împărtășesc.

Pe fețele tuturor se cetește un interes deosebit pentru această întrunire. Căci sunt a se discuta două dintre cele mai actuale probleme ale vremii : *cum sunt a se combate mai cu succes baptiștii și în general sectarii ? și ce mijloace sunt de aplicat pentru ca poporul să fie îndreptat mai cu dină-dinsul spre sf. Biserică ?*

Dela sf. Biserică, trecem în localul școalei primare, unde ne este rezervată o sală pentru ședințe. Aici protopopul Dr. Ștefan Cioroian, prin o cuvântare magistrală, scoțând în relief scopul urmărit de biserică : îndealul creștinismului, care se rezumă în solidaritatea sufletească a clerului contopită cu solidaritatea sufletească, a întreg poporului întru plinirea Evangheliei lui Hristos, anunță necesitatea mobilizării clerului pe baze noi, pentru ridicarea unui și mai puternic dig de apărare, decât cel de până acum, contra duhului negativ și nevoivnic al vremilor de azi, în felul cum se întâște la aceasta și prin Ordinul-Circular Nr. 6414-927, al Ven. Consiliu Eparhial, căruia dându-l-se cetire, după salutul obișnuit deschide ședința.

Își cetesc apoi lucrurile lor, extrasul conținutului din broșura : Baptismul în România de P. S. S. Ep. Grigorie, preoții Ioan Popovici din Sân-Nicolaul-Mare și Silviu Bichicean din Nerău, cărora li se aduce mulțumită protocolară pentru munca pricăpută ce au dovedit-o în lucrările lor.

Se trece apoi la desbaterea verbală a întrebărilor: Cum putem combate baptismul cu ajutorul acestor broșuri... etc., dând însuși P. O. D. Protopop un îndreptar în privința căilor de urmat la discuțiile ce sunt să urma.

Cel dintâi ia cuvântul pr. Grigorie Vermeșan, care în rezumat ajunge la concluziunile : 1. Pe lângă răspândirea broșurei în număr cât mai mare în popor, se cere ca preotul să studieze zilnic, și aprofundat conținutul ei să și-l însușască cât mai bine posibil.

Inarmat în felul acesta, ori și când și ori și unde poate să susțină și să apere cu succes doctrină ortodoxă și să combată cea rătăcită. Poate convinge, poate reduce. 2. În predicile dela sf. Liturghie crede că nu e nimerit a ne ocupa deschis de sectari, ci a face apărarea ortodoxiei fără referințe la ei. Deschis se poate dă lupta la săvârșirea acuitor taline: botezul, cumelecătura, cununia, masloli. 3. În legătura cu broșura din chestiune și cu celealte de felul ei să se facă o cetelească îngrijită la școalele de ucenici, știut fiind că sectarii sunt comercianți și industriași cari își vin zilnic în contact cu mulți de oameni, își caută aderenți.

Pă. Silviu Bichicean, pledează pe lângă necesitatea, de a cobori preotul în mijlocul sectarilor. A merge chiar în adunările lor. A discută acolo cu ei în fața mulțimii.

Pă. P. Fleser, crede nimerit ca preoțimea să ia o atitudine defensivă, căci sectarii nu au trecut din convingere, și dacă nu sunt atacați mai curând revin la biserică-mamă.

Pă. Vasile Medrea, crede de bine ca lupta contra tuturor de alte credințe, să se dea de pe amvon, la serviciul sf. Liturghii.

Pă. Aurel Dan, T. Brânzei, A. Todan și Filip Popovici, apără fie-care căte un punct de vedere, pe care îl cred nimerit în lupta ce trebuie dată contra sectarilor.

Își cetesc apoi răspunsurile la întrebarea : cări sunt cauzele pentru care poporul nu cercetează regulat sf. Biserică, și cări ar fi mijloacele de îndreptare ? preoții Grigorie Vermeșan din Pesac și Filip Popovici din Surafola. Lî se aduce și lor mulțumită protocolară.

P. O. D. Protopop, în legătură cu aceste răspunsuri, completează ceeace nu s'a scos în evidență prin cele cetite și fără a fi putut pune în discuție desbaterile cuvenite și asupra acestor răspunsuri, din cauza timpului înaintat ridică ședința.

Observăm că în o singură zi nu se poate exauria un material atât de vast și de interesant, și ar fi fost bine ca partea a două a programului să se fie discutat în o zi fixată încă în ziua acelei conferințe.

Raportor.

Cerc-religios la Minîș.

În ziua S. S.-lor 40 Mucenici preoțimea aparținătoare „Cerc. rel. Mândruloc” precum în fiecare an așa și în anul acesta s'a întrunit în com. Minîș între credincioșii serbează în aceasta zi S. hramul sf. biserici.

Programul zilei s'a desfășurat într'o atmosferă deosebit de solemnă. Liturgia naivă sfintită, atât de păstrătoare prin misticismul ei servită în sobor cu

participarea preoților: P. Pelea, V. Felnecan, I. Ardelean și M. Grecu a impresionat asistența numeroasă în frunte cu intelectualii din localitate: Dir. șc. dl viticul V. Juncu, prof. A. Sandru și I. Foalea, dir șc. st. St. Trifu Gh. Mihuța.

A predicat Pr. Ardelean din Micalaca. Pornind dela cuvintele ap. Pavel: „prin credință s'au probat cei de demult” arată că martirul celor 40 de sfinti încă a fost rodul credinței. Trecând la tractarea subiectului prin exemple reale dovedește, că Iipsa credință acelora de astăzi se poate explica prin faptul că lumea de astăzi este preocupată mai mult de cele pământești arareori găsești priviri îndreptate spre ceruri! Încheie cu îndemnul pentru auditori de-a căuta măngăiere și îndreptarea retelelor, în umbra Crucii Mântuitorului.

După masa comună ce să servit cu mâncări de post în casa atât de ospitală a iubitului frate în Cristos: Petru Pelea, în fața unui public care nu mai încapă-se în localul școală sub cerul liber să ținut serbarea obișnuită.

În deplin acord cu intelectualii din localitate să aranjat o „ofensivă culturală”, cât se poate de bine reușită.

Astfel s'au achitat în chipul cel mai esențial: Păr. Felnecan prin conferința sa ținută despre „cultivarea sentimentului patriotic” apoi elevii școalei de viticultură sub cond. prof. I. Foalea prin dialogurile foarte bine reușite; elevii școalelor de stat cu poesiile și cântările execuțate precis sub cond. dir. St. Trifu ca delegat al „Cerc. Cult. inv”, din Radna.

Întreagă activitate celor ce au aranjat serbarea religioasă-culturală din Minis a avut darul să dovedească cum se poate munci în tăcere, fără a aștepta aplause – pentru binele bisericii și a neamului.

Raportor.

Cercul Leucușești la Cutina.

Ziua de 26 Februarie a. c. a fost pentru comuna Culina o sărbătoare înălțătoare de inimi.

În această zi s-a finit cerc. cultural al învățătorilor adunarea sa, în aceasta comună frunășă.

Noi preoții din cercul religios Leucușești am luat parte numai la ședința poporală, de după masă. Nainte de masă fiecare dintre noi am făcut serviciu acasă în parohie. Astfel în comuna Culina a săvârșit sf. liturgie numai părintele din loc Nicolae Burdia, carele văzându-se îocnijurat cu atâta dragoste, de învățătorii cercului cultural și de fiil săi susținător, la priceasnă a finit o cuvântare frumoasă despre necesitatea postului.

La liturgie răspunsurile le-a dat corul societății tinerei „Sf. Gheorghe” condus de neobositul învățător — director din loc Victor V. Tulea.

La anaforă păr. local a invitat pe poporenii săi, ca după masă la oarele 2 se participe fiecare la serbarea poporală.

Învățătorii loși în corpore au luat parte la prelegera practică și la conferința intimă.

Masa li s'a servit la învățătorul - dir. din loc, la care a fost invitat și preotul locului.

După masă la 2 oare am ajuns și eu în comună și grăbind la școală, aici am fost întâmpinat de mulțimea credincioșilor, în frunte cu părintele Ioan Căpitan președintele cercului religios, păr. Ioan Jurca, păr. local și învățătorii veniți la acest cerc.

Văzând cu călă nerăbdare aşteaptă poporul adunat începerea serbării poporale. Am intrat în sala de învățământ, unde președ. cerc. ault. directorul Mihai Popa deschizând adunarea, salută pe preoții cerc. rel. veniți ca oaspeți și predă cuvântul inv. dir. Vasile Sârbu din Leucușești, care ține o conferință poporului despre sărbătorile băbești și despre credința deșărtă.

Directorul șoalei primare din loc cu Dna dânsului învățătoare au distras publicul, cu cântări frumoase, cu monoloage, dialoage, și cu piese teatrale, predătoare de elevii și elevele școalei din loc. Toată lauda o merită acest inv. dir. cu gentila-i Dnă, pentru vrednicia și zelul dovedit și de această dată.

De încheere am vorbit eu, adresându-le poporenilor cuvinte frumoase, prin cari le-am arătat, că preoții și învățătorii sunt și de prezent, precum au fost în trecut: 2 sămănători de lumină și 2 tovarăși de muncă. Învățătorii și Preoții sunt și vor fi, conducători, firești ai poporului, căci războiul mondial a lăsat în urma sa rane și dărmături în sufletul poporului, acestea trebuie vindecate și renovate și acestea numai prin preoți și învățători se vor vindeca și renova. Politica varsă otravă în sufletul poporului, aceasta trebuie curățată.

Aerul de aslăzi, preluindenea este plin cu fel și fel de microbi, emanări delă secretari. Sunt apoi și vâniuri stricăte, cari toate aduc numai morburile sufletești.

Cine va vindeca? Cine va renova dărmăturile sufletești? Cine va curăța otrava din sufletul poporului? Cine va apăra poporul de morburile sufletești? Oare nu: Biserica și Școala. Adecă comandanții acestor cetăți tari și neînvinse, au să facă toate acestea lucrări mari. Acești apostoli ai neamului Românesc, au să înmeargă mâna în mâna și de azi încolo, că numai astfel muncind și luptând vor putea salva sufletul poporului, pentru care sunt răspunzători nației lui, D-zeu.

Mulțumește poporului pentru dragostea ce o arată față de biserică și școală, prin urmare și față de acești slujitori smerișii ai neamului.

Poporul mulțumil, că a putut culege hrana sufletească, pentru zilele negre. S'a depărtat fiecare la ale sale.

Iar mai măngăiaș în suflet, că am sămânal sămânță bună; în pământ bun, cu speranță în seceriș bogat, luând foiaugul de păstor în mâna ne-am reînstoris fiecare la turma sa.

Pr. IOAN TRIFU

Convocator.

In baza § b. din Regulamentul pentru org. desp. prin această convoc adunarea generală a despărțământului Belinț al Asoc. Cler A. Șaguna care se va ținea în ziua de Vineri 6 Aprilie crt. în sf. biserică din Topolovățul mare.

Program:

1. La 8 oare Utrenie, după acea mărturisire.
  2. Sfata liturghie cu predică rostită de preotul Iosif Cloambăș din Șușanovița.
  3. Impărtășirea preoțimel.
  4. Părăstas pentru răp. președinte Iosif Curuț cu predică rostită de Martin Rădoi preot în Ohaba.
  5. Deschiderea ședinței prin v. președintele Ioan Câlnicean preot în Belinț.
  6. Raport asupra activității cercurilor religioase.
  7. Raportul cassarului.
  8. Alegerea alor 2 delegați pentru congresul viitor.
  9. Alegerea unui președinte în locul răp. Iosif Curuț fost preot în Jabăr.
  10. Propuneră.
  11. Încheierea ședinței.
- Relinț la 24 Martie 1928.

Ioan Câlnicean.
v. președinte.

Iosif Goanță.
secretar.

Licitațiușe minuendă.

Pentru restaurarea pe din afară a s. biserici din comuna Ictar protopopiatul Belințului în baza planului și devizului de spese, aprobat de Ven Consiliu eparhial din Arad cu Nr. 4722—927, din 30 Sept. 1927, se publică licitație minuendă pe ziua de Duminecă în 22 Aprilie 1928 la 4 oare din zi în localul școalei de aici.

Prețul de esclamare: 265.60 Lei, adeca (douăsute-sasezeci și cincimii și șasezeci Lei).

1. Licitanții vor depune vadiu de 10 procente în bani gata sau hârtii de valoare acceptabilă, restituindu-li-se vadiul după finirea și colaudarea lucrărilor.

2. Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participarea la licitație.

3. Licitanții vor dovedi în scris titlul lor de întreprinzători.

4. Planul devizul de spese și condițiunile generale și speciale se pot vedea la oficiul parohial din loc.

5. Consiliul parohial fără considerare la rezultatul licitație poate încredea lucrările acelui reflectant, în care va avea mai multă incredere.

Ictar, 26. Februarie 1928.

Conziliul parohial.

Licitățiușe Minuendă

Pentru lucrările de renovare a Sfintei Biserici ort. răm. din Măderat pe baza devizului de spese aprobat de Venerabilul Consiliu eparhial din Arad sub nrul. 2116 | 1928, se publică licitațiușe minuendă pe ziua de Marti la 17 Aprilie a. c. ora 16 d. m. în localul școalei de sub conducerea Dnei preotese Z. Popoviciu pe lângă turmătoarele condițiuni:

1. Prețul de exclamare este pe lei: 381240.
2. Licitanții vor depune vadiu de 10%, zece%, în bani gata sau hârtii de valoare acceptabile, pentru lucrările la cari vor reflecta care-i se va restitu numai după efectuarea receptiunel.
3. Pentru participarea la licitațiușe licitanții nu pot reflecta sub nici un titlu la spese.
4. Licitanții își vor dovedi în scris titlul de întreprinzători.
5. Devizul și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial din Măderat.
6. Consiliul parohial fără considerare la rezultatul licitațiușelui poate încredea lucrările lo reflectantul care va tinde mai multă garanță materială și morală.
7. Renovarea se va începe imediat după aprobarea contractului încheind cu întreprinzătorul.

Dat în Măderat la 32 Martie 1928.

Consiliul par. ort. rom.

Cititi și răspanditi cărțile părintelui I. Trifa.

Cărțile scoase de preotul Iosif Trifa: Intrați în Oastea Domnului, Lei 40. Tâlcuirea Evangeliilor, Lei 50. Cetiri și tâlcuire din Biblie, Lei 35. Oglinda inimii omului Lei 15. Povești și istorioare morale, Lei 12. Din pildele Mântuitorului Lei 15. Cartea lui Sundar Singh, Lei 15. Cartea cu însemnările de la Ierusalim s'a găsat.

**Cetiți și răspândiți cărțile P. S. S. Episcopului
Dr. Grigorie Gh. Comșa.**

1. „Treisutecincizeci de Pilde pentru predici și alte cuvântări” culese de dr. Grigorie Gh. Comșa episcopul Aradului și dr. Iustin Suciu prof. la Acedemia Teologică din Arad. prețul 100 lei.
  2. „Mohanismul”, după A. Harnak, Sibiu 1816.
  3. „Predici pentru toate Duminele de pește an și alte ocazii în colaborare cu preotul G. Maior”, Arad 1918, pagini 330.
  4. „Unificarea organizației noastre bisericești”, Sibiu 1919, pag. 54,
  5. „Istoria Predicei la Români”, București, 1921, pagini 303.
  6. „Pentru neam și lege”. Patruzeci cuvântări împotriva adventiștilor și baptiștilor, Caransebeș, 1922, pag. 182,
  7. „Sâmbăta și Duminica”, București, 1928 pag. 14.
  8. „Poate crede omul modern în minuni!” București 1923, pag. 20.
  9. „La Altarul Neamului”, cuvântări la Serbările Nationale, București, 1923, pag. 56.
  10. „Sectele religioase din România”, București, 1925, pagini 47.
  11. „Datorile preoției în fața problemelor sociale”, București 1925, pag. 88.
  12. „Călăuza cunoașterii și combaterii sectelor”, București 1925, pag. 126.
  13. „Pentru slujitorii Altarului”, Meditații și îndemnuri, Caransebeș, 1925, pag. 48.
  14. „Predici la sărbătorile bisericești”, Arad 1925, pag. 112.
  15. „Pruncii trebuie botezați, dar numai odată”, Arad, 1925. Biblioteca Creștinului Ortodox No.
  16. „Veniti la Hristos”, Predici la toate Duminele anului bisericesc, Arad, 1926, pagini 290.
  17. „Luptele baptiștilor împotriva preoțimii române”, Arad, 1926, Biblioteca Creștinului Ortodox No. 6.
  18. „Credința și Botezul”, Arad, 1926. Biblioteca Creștinului Ortodox No. 14.
  19. „Misiuni pentru popor”, Arad, 1926. Biblioteca Creștinului Ortodox No. 18.
  20. „Pentru Biserica Ortodoxă”, Arad, 1926 Biblioteca Creștinului Ortodox No. 23.
  21. „Combaterea Catehismului Baptiștilor”, A. 1926.
  22. „Dela Leagăn până la Moarte”, Arad, 1927.
  23. „Carte de rugăciuni”, Arad, 1927. Biblioteca Creștinului Ortodox No. 25—26.
  24. „Baptismul în România”, din punct de vedere istoric, național și religios, Arad 1927. Biblioteca Creștinului Ortodox No. 27—28.
  25. „Ești sigur de mântuire”, Arad, 1927. Biblioteca Creștinului Ortodox No. 30,
- Se găsesc dn vânzare la Librăria Diecezană din Arad.

INFORMATIUNI.

Cristos a înviat. Tuturor colaboratorilor, prietenilor și cititorilor acestei reviste le dorim sărbători fericite, și le zicem cu bucurie: Cristos a înviat.

„Pocăiții” condamnați. Consiliul de răsboi din Cernăuț a judecat săptămâna trecută 32 de pocăiți din Bucovina care au declarat în fața consiliului că nu vor să depună jurământul militar, și nu vor lua nici odată arma în mână, chiar dacă ar fi dușmanul în țară. Au fost pedepsiți cu închisoare până ce se vor cumpăra.

Între preot și hoț. Zilele trecute un hoț mustrat de conștiința sa, se duse la un preot și se spovedi. El furase un iocel în valoare de 200.000 de franci și credea că va scăpa mărturisindu-și fapta. Dar preotul îl spuse nu-ți voi da iertare decât dacă-mi aduci lucru furat! Hoțul de data asta un adevărat pocălit, se reîntoarse cu inelul. Preotul se prezută imediat la comisiariatul poliției și povestind cele întâmplate, puse pe masa comisarului inelul, care a fost dat păgubășului. Numele hoțului însă n'a voit să-l spună.

Numei lui Aurel Vlaicu i-s-a făcut, în sfârșit, și așa de târziu dreptate. Dânsa a cerut, de ani de zile, ministrilor la București, să-i dea o despăgubire pentru lucrurile rămase după neuitatul său fiu, și cari au fost nimicite în parte de Nemți, în parte risipite de cine-a vrut, după moartea lui. Fiul îl era sprijin bătrânetelor. Prin moartea lui a fost lipsită de acest sprrijin. Fiindcă la moarte se afla în slujba armatei, — i-se cade el bătrânei mame, un ajutor.

Toți îi primiteau (făgăduiau) dar — nu-i dădeau.

Acum aflăm că, în sfârșit, guvernul a trecut prin statul țărilor o lege prin care se dă mamei lui, Aurel Vlaicu, din comuna Băntioi (azi „Aurel Vlaicu”), o penzie de 5000 Lei pe lună, pe cât va trăi.

Vrednicită măngăere.

Asemenea văduvei lui Aurel C. Popovici, mare luptător politic ardelean de pe vremea „Replicei” și „Memorandumului”, o penzie de 10000 Lei pe lună,

◆◆◆◆◆

BIBLIOGRAFIE.

Monografia Circumscripției Pârneava A orașului Arad. Viața și obiceiurile țăranilor români din circumscripția III de Moisă Colarov profesor prețul 15 lei.

Se capătă la „Tipografia Diecezană” în Arad.

Profesorul Colarov prin lucrarea de față a făcut istoriografilor de mai târziu precum și celor ce se interesează de trecutul Românilor din orașul Arad, zic a făcut un serviciu neprețuit, căci ne arată din negura trecutului multe lucruri de interes general. Broșura ne enarează în mod plastic: istoria, credința, obiceiurile frumoase și diferite datini ce trebuie cultivate la țăranii noștri din Arad. Este în aceste datini de resistință există în seva acestor români neaoși, cari nu sau instruiat în cursul veacurilor cu toate că au trăit aici în marea de străini între ciocan și nicovală. Laudă se cuvine autorului M. Colarov pentru serviciul ce ne face cu Monografia sa.

Ea se recomandă de sine.

CONCURSE

Conform rezoluției Ven. Consiliu Eparhial Nr. 5308—927, — pentru îndeplinirea parohie Ciuci (Vârfurile) — devenită vacanță prin trecerea în statul de deficiență a preotului Nicolae Balta se publică concurs cu termin de 30 zile

1. Parohia e de cl. II.
2. Venitele parohiei sunt celea din coala B:
  - a. Birul parohial 60 mășuri cucuruz în natură;
  - b. Stolele legale;
  - c. Locuința în natură în edificiul fost școală confes., ce se va adapta și aduce în stare bună;
  - d. grădină, supra edificate;
  - e. întregirea dela stat pentru care parohia nu garantează.

În lipsa recurenților de cl. II-a, se vor admite și reflectanți de cl. III-a.

Alesul va predica în fiecare Duminecă și sărbătoare va catehiza la școala primară din loc și va suporta toate impozitele după beneficiul său.

Recursele adresate Consiliului parohial din Ciuci (Vârfurile), se vor înainta Oficiului Pretopopesc din Gurahonț. Reflectanții pe lângă observarea § 33 din Reg. pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale.

Cei din alte dieceze — pe lângă literile dimisionale — vor aduxa și act dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan, că pot recurge.

Consiliul eparhial ort. român.

În înțelegere cu: adm. ppesc. *Const. Lazar.*

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de cl. II. Moroda, în conformitate cu rezoluția Consistorială Nr. 563—1928, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare la organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. Uzufructul grădinel și sesiunei parohiale. 2. Uzufructul (1) unul jugh. 800 st. □ pământ extravilan din averea Br. Sima, că recompensare pentru bir. 3. Stolele legale. 4. Întregirea venitului dela stat, pentru care comuna bisericească nu poate garanta. Preotul va locui în locuința dela șc. conf. până la edificarea casel parohiale.

Preotul ales va predica în fiecare duminecă și sărbătoare și va catehiza la școala din comună.

Concurenții din altă dieceză au să dovedească că au consentimenterul P. S. S Episcopului diecezan

Reflectanții la această parohie sunt poftiți ca recursele ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului par. din Moroda, să subștearnă Oficiul protopresbiteral gr. ort. rom. din Ienopolea (Boros Ineu), având până la terminul regulamentar a se prezenta în sf. biserică din Moroda, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Din ședința comitetului par. din Moroda, ținută la 24 Februarie 1928.

În înțelegere cu: *Ivan Georgea* ppresbiter,

Ivan Bota
preș. cons. par.

Dimitrie Nica
notar cons. par.

—□—

2—3

Conform ordinului Ven. Consiliu, Eparhial Nr. 1630—928 pentru îndeplinirea parohie Mădrijești cu filiala S. Buceava devenită vacanță prin abdicarea parohului Sabin Stănișor, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesia parohială dela matra Mădrijești 32 jugh. arător și fânaț, iar în filie cu reforma agrară s-a permis 16 jugere fânaț, pentru cari însă parohia nu ia răspundea.

2. Birul legal de matră și filie indus aici din oficiu conform ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 1630/928.

3. Stolele legale.

4. Casă parohială în matră.

5. Întregirea dotașiei dela Stat, pentru care parohia nu ia răspundere.

Parohia e de cl. II, dar se admite și reflectanți de clasa III.

Alesul va predica regulat la Sf. Biserica și va catehiza la școalele din matră și filie. Va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise adresate Consiliului parohial din Mădrijești S. Buceava, se vor trimite Oficiului Protopopesc din Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții cu observarea § 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în Sf. Biserică pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Sa Episcopul diecezan.

Consiliul parohial — din Mădrijești — S. Buceava.

În înțelegere cu: adm. ppesc. *Const. Larar.*

—□—

2—3

Medaille de Arg din București, Budapest, Timișoara.

Hritor și Decorator pentru Biserici.

EUGEN SPANG

Timișoara str. Alex. Odobescu (Hollo) 44-a

Aduc la cunoștință că cu practica de 40 ani ce o am, pot aur și decora frumos și durabil lucrările de Biserici ca: Iconostas, Trohne, Struna, Chivot, Ripila etc.

Rog amatorii să se adreseze subsemnatului cu deplină în credere.

La cerere deviz și mustre gratis.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cenzurat: Prefectura Județului.